

SocialdepartementetFolkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag till Folkhälsomyndigheten om risker med generativ AI för barns och ungas psykiska hälsa och välmående

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att sammanställa kunskap om risker med barns och ungas användning av generativ artificiell intelligens (AI) i förhållande till barns och ungas psykiska hälsa och välmående. Med utgångspunkt i kunskapssammanställningen ska Folkhälsomyndigheten ta fram vägledning och rekommendationer samt, i förekommande fall, föreslå fortsatta åtgärder på området.

I uppdraget ingår även att sprida och kommunicera den sammanställda kunskapen samt framtagna vägledning och rekommendationer till barn och unga, vårdnadshavare samt i övrigt berörda verksamheter och aktörer på ett lättillgängligt och målgruppsanpassat sätt.

Folkhälsomyndigheten ska när uppdraget utförs föra dialog med och inhämta befintlig kunskap på området från Konsumentverket, Mediemyndigheten, Post- och telestyrelsen och andra berörda myndigheter. Därutöver ska Folkhälsomyndigheten föra dialog med andra aktörer som är relevanta för uppdragets genomförande, såsom organisationer i det civila samhället.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 1 juni 2027 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Delredovisningen ska innehålla resultatet av kunskapssammanställningen samt vägledning och rekommendationer.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 15 november 2027 slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Slutredovisningen ska innehålla en redogörelse för hur den sammanställda kunskapen samt framtagna vägledningar och rekommendationer spridits och kommunicerats. Slutredovisningen ska också innehålla bedömningar av behov av fortsatta åtgärder på området och, i förekommande fall, förslag på sådana åtgärder.

För uppdraget får Folkhälsomyndigheten under 2026 använda 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2026 uppförda anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagsposten 3 Till Kammarkollegiets disposition.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2026.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2027 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Utvecklingen av AI-teknik går snabbt. AI-teknik får också en allt större betydelse i barns och ungas vardag, inte minst genom den ökande användningen av generativ AI, det vill säga AI som skapar nytt innehåll utifrån användarens instruktioner. I takt med att användningen ökar finns ett växande behov av att uppmärksamma och hantera de risker som tekniken kan medföra, särskilt i relation till barns och ungas psykiska hälsa och välmående, och särskilt gällande AI som imiterar en människa utan att vara en. Tekniken är inte neutral, utan formas av dem som utvecklar, tillhandahåller och använder den. Det är därför angeläget att analysera hur ett gemensamt ansvar kan tas för att motverka negativa konsekvenser, värna mänskliga relationer och säkerställa att utvecklingen inte i alltför hög grad styrs av ett fåtal globala aktörer.

Enligt Internetsstiftelsens rapport Svenskar och internet 2025 använde över hälften (57 procent) av barn i åldern 8–19 år olika AI-verktyg år 2025. Motsvarande andel bland vuxna 20 år eller äldre var endast 37 procent.

Användningen av AI-verktyg bland barn och unga är som högst bland ungdomar på högstadiet och gymnasiet, där över tre av fyra är AI-användare. Bland barn på låg- och mellanstadiet ligger andelen som använder AI-verktyg på 14 respektive 41 procent. Användningen av AI-verktyg sker i lika stor utsträckning på barns fritid som för skolarbete och läxor. Bland barn i låg- och mellanstadieåldern är det dock vanligare att barn använder AI på fritiden än för skolarbete.

Av Internetsstiftelsens rapport framgår vidare att ett av de mest förekommande och uppskattade användningsområdena av AI-verktyg bland barn, särskilt i mellanstadieåldern, är att använda AI som en kompis. Barnen uppger att de tycker om att leka och prata med AI-verktyget och att det håller dem sällskap. De använder AI när de har tråkigt och på nätterna när vänner sover. Det förekommer också att barn försöker framkalla känslor hos AI-verktyget. I sammanhanget kan även konstateras att nästan hälften av barnen i åldern 12–19 år har använt Snapchats funktion My AI, som beskrivs som en virtuell kompis. Av Mediemyndighetens rapport Ungar och medier 2025 framgår att drygt var femte AI-chattbotanvändare i gruppen 9–12 år använder dem för att ha någon att prata med.

Barn använder också AI-verktyg för att få råd i vardagen. Av Mediemyndighetens rapport framgår att 10 procent av AI-chattbotanvändare i gruppen 9–12-år använder dem till att få stöd i livet eller coaching. Det kan handla om både små och stora frågor, allt från vad de ska ha på sig till hur de ska hantera sociala relationer. Bland tonåringar är frågor om att förstå relationer, känslor och även sig själva särskilt vanliga. Det kan exempelvis handla om funderingar kring vad kärlek är, att analysera ett meddelande från en partner eller tankar kring vänskap och sociala beteenden.

Det finns indikationer på att barns och ungas användning av generativ AI, särskilt som kompis eller förtrogen, kan påverka deras psykiska hälsa och välmående negativt. De risker som har uppmärksammats handlar bland annat om att negativa tankar och beteenden förstärks, att förmågan till mänskliga relationer försvagas, att sömnstörningar uppstår, att felaktig information om hälsa sprids samt att AI används i stället för professionellt stöd. Det har också förekommit rapporter i media där generativ AI beskrivits som en bidragande faktor till suicid bland barn och unga. Därtill förekommer rapporter om AI-verktyg som utvecklats enbart i syfte att förstärka en destruktiv och mörk själv- och världsbild hos unga användare.

Samtidigt finns det i dagsläget ingen samlad bild i en svensk kontext av hur generativ AI påverkar barns och ungas psykiska hälsa och välmående.

Mot denna bakgrund är det angeläget att sammanställa kunskap om risker med barns och ungas användning av generativ AI i förhållande till barns och ungas psykiska hälsa och välmående, och utifrån denna kunskap ta fram vägledningar och rekommendationer på området. Sådana vägledningar och rekommendationer ska komplettera befintliga rekommendationer om barns och ungas digitala medieanvändning, såsom rekommendationerna om barns skärmanvändning som Folkhälsomyndigheten tagit fram på uppdrag av regeringen. Därigenom stärks stödet till barn och unga, vårdnadshavare och andra berörda aktörer vad gäller användningen av generativ AI, samtidigt som förutsättningarna för att främja en god psykisk hälsa och välmående bland barn och unga förbättras.

Närmare om uppdraget

Folkhälsomyndigheten ska vid framtagandet av kunskapssammanställningen utgå från tillgänglig kunskap på området. Mot bakgrund av att generativ AI är en relativt ny teknik är det en ofrånkomlig förutsättning för uppdraget att kunskapsläget till viss del är ofullständigt. Vid utformningen av vägledningar och rekommendationer ska myndigheten beakta de osäkerheter som finns i kunskapsläget och göra nödvändiga avvägningar. I sådana avvägningar ska barns och ungas hälsa och välmående ges särskild vikt i förhållande till andra intressen.

Vid genomförandet av uppdraget ska ett jämställdhets-, ett barnrätts-, och ett funktionshinderperspektiv särskilt beaktas.

Regeringen beräknar att medel avsätts för uppdraget för 2027, under

förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Hampus Lindqvist

Kopia till

Socialdepartementet/SAM, SOF

Finansdepartementet/BA, DIS, DOF, KO, SFÖ

Utbildningsdepartementet/S

Kulturdepartementet/MD

Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM

Förvaltningsavdelningen/EKA

Riksdagens socialutskott

Kammarkollegiet

Konsumentverket

Mediemyndigheten

Post- och telestyrelsen